మాలతి కాపురం

శ్రీమతి: చంద్రిపట్ల శతకీర్తి గారు

వేసవి కాలం సాయంత్రం అయిదవుతుంది. ఎండయింకా తగ్గలేదు. మాలతి ఆ సంవత్సరమే స్కూలు ఫైనలు ప్యాసయింది. ఇంకా కాలేజీలు తెరవలేదు. ఏం తోచడం లేదు. కాసేపు స్నేహితురాలి యింటికి వెళ్ళి రేడియోతోనైనా కాలక్షేపం చేసివద్దామని బయలుదేరింది. ఇంతలోకి తండ్రి గారి గొంతుక వినిపించింది.

"అమ్మాయికి పెళ్ళివారు వస్తున్నారు కాస్త జాగ్రత్తగ వుండండి "అని

మాలతి తల్లితోటి నాయనమ్మతోటి గాబోలు చెప్పుతున్నారు.

"అయితే పెత్తనం సాగినట్టే" అనుకుంటూ అల్లాగే కూర్చుండి పోయింది.

*   *   *

పెళ్లివారువచ్చి హాల్లో కూర్చున్నారు. నలుగురు మగవాళ్లు యిద్దరాడవాళ్లు వచ్చారు. కబుర్లతోటి నవ్వులతోటి హాలు ఎగిరిపోతోంది. మాలతివచ్చి పెళ్ళి కుమారుని కెదురుగుండా చాపమీద కూర్చుంది. పెండ్లి కుమారుడు ఖద్దరు పంచె ఖద్దరులాల్చీ వేసుకున్నాడు. కాళ్లకుమైరు జోళ్ళు, తల నున్నగా గుండుకాక క్రాపింగువుంది. వెనకాల చిన్న పిలక! అతడు వీళ్ల సంభాషణలో జోక్యం కలిగించుకోడం లేదు కదా, తక్కిన వాళ్ళంతా ప్రతీమాటకీ ఈ చెవినుంచి ఆ చెవివరకూ నవ్వుతుంటే ఇతనికి చిరునవ్వైనా లేదు ముఖంమీద.

తన చూపులబండీ ఏమైనా పట్టాలు తప్పుతుందేమో నని నాలుగైదు సార్లు కంటి చివరనుంచే పరిశీలనగా చూసింది మాలతి. అబ్బాయిమాత్రం ఒక్కసారి తనకేసి చూచినట్టే లేదు. కుర్రవాడు బాగా నేవుంటాడు పాతికేళ్ళుంటాయి.

వంశాలు, వంగడాలు, ఆస్తి పాస్తులు, వుద్యోగాలు, తాతలహోదాలు, ఒకళ్లకొకళ్లు తెలియబరచుకునేసరికి రాత్రి ఎనిమిది అయింది. పెండ్లివారు వెళ్లిపోయారు. తండ్రిగారు లోపలికి వచ్చిచెప్పారు. "పిల్లవాళ్లకు నచ్చిందిట. మన కూ్కడా నచ్చితే తాంబూలాలు పుచ్చుకునే వెడతారట. కట్నంకూడా మనమిచ్చే మూడువేలు కాక మరో వెయ్యి పెంచారు. పోతే పోయింది. మళ్ళీ యిటువంటి సంబధం రాదు. మాలతి నడిగిచూడండి, తాంబూలాలు యిచ్చేద్దాం" అని

మాలతి నిర్ఘాంత పడింది తండ్రీ అసలే పట్టుదల అయిన మనిషి. ఆయన కిష్టమైనపనికి ఆ యింట్లో యెవరూ యెదురుచెప్పడానికి వీలులేదు. ఇప్పటికే అయిదారు సంబంధాలు దాటిపోవడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం పెండ్లిచేసి తీరుతానని ప్రతిజ్ఞచేసి కూర్చున్నారు మాలతి తండ్రిగారు. ఇప్పుడు తను కాదంటే విరుచుకు పడతారు. ఏమైనప్పటికీ పెండ్లి అంటే జీవితాంతం వుండే సమస్య. అంత చులకనగా వప్పుకునేందుకు వీలులేదు. అయినా "ఆలోచిద్దాంలే" అని మాలతి నాయనమ్మగారితో నెమ్మదిగా అంది.

"ఇంకా యెన్నాళ్ళు ఆలోచిస్తావమ్మా! ఇంటావంటా లేదు సమత్తాడి యిళ్ళబడి వుండడం. ఇంకా పెద్దకట్నాలిచ్చి వొరగదోసేందుకు నువ్వొక్కదానవే ఒంటి కాయ సొంఠి కొమ్మువుకాదు గదా! ఒప్పుకో అమ్మా ఒప్పుకో" అని నాయనమ్మ సాగదీసింది.

"బామ్మా ఆ పెళ్లి కొడుకు చాదస్తం మనిషిలా వున్నాడు. ఆ జుట్టు పిలక ఏమిటి? ఒక్క మాటైనా మాటాడలేదు. నాన్న గారేదో అడిగితే ఛర్రుమంటు సమాధానం చెప్పాడు. అదేమిటి బాబూ" గారం గుడుస్తూ అంది.

"నచ్చక పోవడ మేమిటే వెర్రినాగీ. సంబంధానికేం చక్కగావుంది. రేపో మాపో లెక్చరరీ అవుతుంది. తిండి గింజలకు లోటులేదు. రెండు సొంత లోగిళ్ళాయిరి. ఆడ బడుచులు అత్తవారిళ్ళ కెళ్ళారు. ఇదంతా నీ అదృష్టం

చూసుకో. తల్ల క్రిందులు తపస్సు చేస్తే మట్టుకు మన కటువంటి మనువు వస్తుందటే! కట్నంకాస్త యెక్కువని మన సంబంధానికి తలలొగ్గారట. సంబంధం చక్కగావుంది.”

మాలతికి అసలు కట్నం యిచ్చి పెండ్లి చేసికోవడం సుతలాము యిష్టంలేదు. వాళ్ళస్కూలులో డిబేటింగుమీటింగ్సులోను వూళ్ళోయింకా చిన్న చిన్న సభల్లోను వరకట్నాలను చక్కగా నిషేధించింది. అయితే ఈ రోజుల్లో కట్నం యివ్వందే పెండ్లిఅవదు. ఏంచేస్తుంది.

“సంబంధం మాటకాదు బామ్మా నే అనేది. చిన్నవాడి మాట.”

“కుర్రాడా, ఏం వంకరొచ్చిందీ కన్ను ముక్కు తీరుగావుంటేనూ! చిన్నతనంలో కస్సుబుస్సు మంటారు. దానికేమిటి! అందులో కాస్తవున్న వాళ్ళేమో హోదాగా వున్నారు.”

“సరే నీ యిష్టం” అని నోరు మూసుకుంది మాలతి.

“అసలే జబ్బుమనిషిని అమ్మా! ఎప్పటి దప్పుడవుతే మంచిది. వీలయితే సాధ్యమయినంత వరకు ఆ సంబంధం రయిటు చేయం” దని యిదివరకే అన్నగారు వ్రాశారు.

ఇంట్లో అందరి వోట్లూ అటు వయిపే పడ్డాయి. తను ఒక్కతే ఏం చేస్తుంది? తను ఎంత విద్యావతి అయితేనేం? తన మొర ఎవరూ ఆలకించే పద్ధతిలో లేరు. వివాహం! ఆ జన్మాతం ఆదరించి రక్షించే సౌభాగ్యాన్నిచ్చే భర్త వాణీసుతుడై, అలంకారుడయి, ముసిముసి నవ్వులతో తన్నాహ్వానించే కన్గవతోవున్న ఆ అవతారమూర్తి అడుగు జాడల్లో మసలి తనజన్మను ఆనందమయం చేసికుందా మనుకున్న మాలతి, ఒక్కక్షణం కూడా ఆలోచించుకొని తన అనుమతిని యిచ్చేందుకు వీలులేకుండా “వూ” అన వలసి వచ్చింది. ఆ నెలలో మాలతి వివాహం జరిగింది.

కులగురువుల ఆశీర్వచనాలు, అమ్మలక్కల వ్యాసాలు అయ్యేటప్పటికి రాత్రి పదకొండు గంటలైంది. పెళ్లికొడుకు పందిరి మంచంమీద వెల్లగిత్తలా పడుకుని ఏదో ఆలోచిస్తున్నాడు. మాలతివెళ్లి మంచం దగ్గరగా నుంచుంది. మాలతి అనుకున్నట్టుగా భర్తచూపు కఠినంగాలేదు. అసలు ఆ చూపే లేదు. మెరసిపోయే కళ్లలో మాలతికేసి చురచురా చూస్తున్నాడు. తను పొరబాటు పడిందేమో! తన ప్రియుడు ప్రేమమూర్తియే గాబోలునని మనసులో అనుకుంది మాలతి.

“ఏయ్ ఆ పాలుయిల్లా పట్టుకురా.” అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ వెళ్లి పాలగ్లాసు తీసుకొని వచ్చి అందివ్వబోయింది. అతను చెయ్యిచాపాడు. ఆమె వెనక్కి తిప్పింది.

“ఏమిటా వేషం యిస్తావా? యివ్వవా” ఉరిమాడు పెళ్లికుమారుడు.

పాలగ్లాసు వెంటనే చేతికిచ్చి నుంచుంది. గబగబాఅన్ని పాలు తాగేసి “ఈకసిన్ని తాగి పడుకో అక్కడ చాపవేసుకుని. నాకు నిద్దరొస్తుంది. ముందొక్కకునుకు తీయాలి” అని పడుకోబోతుంటే,

“తమల పాకులు రాసి యివ్వనా” అంది మాలతి.

“అక్కరలేదు”

“ఎకానమీ గాబోలు”

“ఏడిశావులే నోరుముయ్యి.”

మాలతి గతుకుమంది. అంత కోపం ఏమిటి బాబూ! ఇతనితోనే నా తను ఊహా ప్రపంచంలో కట్టిన ఆశాసౌధాలను సత్యం చేయడానికి పూనుకునేది. తను ఆశించిన కోర్కెలు, అనుకున్న ఆశయాలు అన్నీమంట కలవ వలసిందేనా! “భార్యఅంటే బానిసకాదు కొట్టి తిట్టి చంపడానికి. భర్తకున్నంత హక్కు భార్యకూవుంది” అనే తరగతి లోది. అయినప్పటికి మాలతి భర్త ఏమైనాఅంటే భార్య పడిందుకు లేశమాత్రం అవసరం లేదనే మొండి ఘటం కాదు. అయితే మొదట్లోనే యింత అధికారమా! పుస్తికట్టిన యీ యిరవైనాలుగు గంటల పరిచయంతప్ప మరేవిధమైన సంబంధము వారిద్దరి మధ్యనూ లేదే! ఒక వేళ స్వభావమే అంతేమో! కొంతమంది పైకి అలావున్నా లోపల వెన్నలా వుంటారట. సంతృప్తిపడి వూరుకుంది మాలతి.

* * *

అది మూడోసారి మాలతి అత్తవారింటికి వెళ్లడం. మాలతి అయితే అత్తారింటికి వెళ్లివచ్చింది కాని మాలతి

భర్తమాత్రం ఒక్కసారీ తనకుతానయి రాలేదు సరికదా, ఎన్ని పండుగలకు రమ్మనమని మామగారు బతిమాలుతూ ఉత్తరాలు వ్రాసినా రాలేదు. ఇదివరకు రెండు సార్లు వెళ్లి వచ్చినా భీతివదలలేదు మాలతికి! మాలతికి అక్కడవుండే పార్కులు గుండెల్లో మెదుల్తూనే వున్నాయి. భర్త తనతో ఎక్కువగా మాటలాడడు సరికదా పళ్ళుతోముకునే పుల్లగాని గెడ్డం గీసికొనే సెట్టుగాని (అసలు అతను మంగలాడిచేత నేగాని ఏ వారానికో తనకు తాను గెడ్డంగీసికోడు లెండి,) తల దువ్వెనగాని పట్టుపంచగాని యివ్వడమేమీ లేదు. అసలు అతను అడగలేదు. ఈమె చేయలేదు. అడిగితే ఎందుకు చేయదు! తనకు మాత్రం సరదా లేదా? ఎవరయినా అడగందీ చేస్తారా? తొలిసారి అడిగితే మలిసారి తానే చేస్తుందిగా. అసలుమాటే ఆడడు. ఎంతమంది భర్తలు సరసాలాడుతూ సపర్యలు చేయించుకోవడం లేదూ భార్యల చేత. ఏదైనా సిగ్గువిడిచి మాలతి చేయ బోయినా అతడు వద్దంటాడు ఏమో! ఎప్పుడు ఒకలాగే వుంటారా? ఈ సారి సరదాగా వుండకూడదూ, ఏమైనాగాని తను భార్య కాక పోతుందా? అతడు తన భర్తకాక పోతాడా?

ఆనందం లేక పోయినా అత్తవారింటికి వెళ్ళడం తప్పింది కాదు. రాత్రి పొద్దుబోయింది వెళ్ళేటప్పటికి. భర్త ఎక్కడికో వెళ్ళాడట. యింకారాలేదట. అంతకంటే యెక్కువ తెలియదంది అత్తగారు. దిగబెట్టేటందుకు వచ్చిన తమ్ముడు తిరిగి ఆ బండికే వెళ్ళిపోయాడు.

తెల్లవారి కొంచెం పొద్దు ఎక్కింతర్వాతనే మెలకువ వచ్చింది మాలతికి. ఇదివరకు అలవాటు ప్రకారం దొడ్లోకి వెళ్లి గబగబా పళ్లుతోముకొని వచ్చింది. అత్తగారు ఏం జేస్తున్నారా అని వంటయింటి కేసి వెళ్ళింది. తలుపులు వేసివున్నా పొగ దిట్టంగావస్తుంది. తలుపులు తీసి చూచింది.

మాలతిభర్త ఎప్పుడు వచ్చాడో ఏమో! చిరుగులున్న పట్టుపంచ కట్టుకుని చద్దన్నం తింటున్నాడు. ఆవకాయ అన్నము కారంగాబోలు, కళ్ళమ్మట నీళ్లు వస్తున్నాయి. ఆపైన దిట్టంగా కమ్మిన పొగ ముక్కు, కళ్లు ఏకమై పోతున్నాయి. ముద్దలు గబగబా మింగుతున్నాడు. మజ్జిగగిన్నె ఒక ప్రక్క, అంట్లగిన్నెలు ఒక ప్రక్క పెట్టి వున్నాయి. కళ్లు ముక్కు అస్తమానం తుడుచుకుంటున్నాడు. పోనీ తలుపులు తీస్తే గాలి వస్తుందిగా! "తీయనా" బెదురుగా అడిగింది మాలతి.

"తలుపులు తీస్తే ఆపనిచేశే ముండ చూడదు! వెధవ కిరస్తాని కూడు మేము తినము. మీ బాబుకు మీకు అల వాటు." కటువుగా సమాధానం యిచ్చాడు.

కాలేజికి వెళ్లేముందర హేరాయిల్ చేతిలో పోసుకుని దంతపుదువ్వెన అద్దంపట్టుకుని తలదువ్వుతాను రమ్మన మంది భర్తని.

మాలతి మొగుడు చిన్నపంచ ఒకటి కట్టుకుని వున్నాడు. "ఆ గుడ్డతోనేగా, నాదిమడిబట్ట. నన్ను ముట్టుకోకు" అన్నాడు.

చాదస్తానికీ చదువుకీ ఎక్కడా సంబంధంలేదు. ఆ చిరిగిపోయి మాసిపోయిన పట్టుపంచ కట్టుకోకపోతే శుభ్రంగా వుతికినబట్ట కట్టికొని తినకూడదూ. అంత చదువు కున్నారు ఆ చాదస్తమేమిటి? తడిగుడ్డ కట్టుకుని మరీ కాలేజి బట్ట కట్టుకుంటారు. అంత మంచి వుద్యోగంలో వున్నారు. అంగవస్త్రం కట్టికోవడం ఏంకర్మం? స్టూడెంట్సు చూస్తే నవ్వరూ? తనని ఓ మాలదాన్ని చూసినట్టే చూస్తున్నారు యింటిలో వాళ్ళందరునూ. ఎల్లా బాబు కాపురం చేయడం. తనలో తానే ప్రశ్నించుకొని బాధపడింది మాలతి.

ఆడబడుచు కూతురు పుట్టినరోజుకు వూళ్ళో అమ్మలక్కలంతా వచ్చారు పేరంటానికి. మాలతి చక్కగా పాడుతుంది. సంగీతపు పోటీ పరీక్షలో ఫస్టు ప్రైజు కూడా వచ్చింది. అందరూ పీక్కు తిన్నారు ఏవన్నా పాడమని. మాలతి ఓ భావగీతం పాడింది. అంతా చాలా బాగుందని మెచ్చుకున్నారు. పక్కగదిలో కూర్చుని మాలతి మొగుడు విన్నాడు. గదిలోకి రాగానే "ఏమిటా వెధవ కిరస్తాని పాట, పల్లవి లేదు చరణం లేదు" అని విసుక్కున్నాడు. భర్తకు భావ కవిత్వమంటే యిష్టం లేదేమో! అవును చాలమంది పండితులకు భావకవిత్వం అంటే కిట్టదు.

మర్నాడు మాలతి మొగుడు కాలేజీనుంచి వచ్చే సరికి ఫిడేలు మీద త్యాగరాయ కృతి పాడుతోంది మాలతి.

"ఏమిటూ వెధవ పాటలు అస్తమానం బోగందానిలా నిన్నే కదూ పాడొద్దని చెప్పాను. బుద్ధిలేదు ?" అసలు సంగీతం అంటేనే భర్తకుకిట్టదు గాబోలు పోనీ మానేస్తానని అనుకుంది మాలతి.

ఓసారి మాలతి మొగుడు రాత్రి పన్నెండయినా యింటికి రాలేదు. వస్తున్నాడేమో చూద్దామని డాబాపైకి వెళ్ళింది. దూరంనించే భర్తరాక గమనించింది. గబగబా కిందికి వచ్చి వీధితలుపు గడియతీసి అరుగుమీద నుంచుంది. అతడు గబగబా రావడంచూచి తన కోసమే గాబోలు గబగబా వస్తున్నాడు అనుకుంది. వెన్నెల మీద పడుతోంది. తెల్ల జరీ చీర కట్టుకుని నీలంచు తెల్లరవిక తొడుక్కుని తలలో పూలు పెట్టుకుని పచ్చనిఛాయగల మాలతి వెన్నెలలో మిల మిలా మెరసి పోతోంది. మొగుడు వుండ బట్ట లేక పోయాడు. వస్తూనేఅడిగాడు. "ఎవరికోసం ఇలా అర్ధరాత్రి ముస్తాబై కూర్చున్నావు. ఎవరైనా...వస్తానన్నారా ? ఇక్కడనుంచున్నావు ?" మాలతి గిర్రుమని వెనక్కి వెళ్లి పోయింది యింటిలోకి. మర్నాడు పొద్దున్న మాలతి కనిపించలేదు.

"మీ అమ్మాయి అర్థ రాత్రి యెవరితోనో లేచి పోయింది" మాలతి మొగుడు మామగారికి కార్డు వ్రాశాడు. మరి రెండురోజులకే మాలతిశవం నదిలో తేలింది.

★

భయము

శ్రీమతి టి. జి. హైమవతిగారు

భయము అనేది యేమి? అదెటువంటి వస్తువు? అదెక్కడ నుంచి పుట్టినది ? దానికేదైనా రూపము కలదా ? అనేక మంది బాలురు, వృద్ధులుకూడ అనవసరమైన వాటికి "భయము భయము" అనెదరు. అట్లు భయమనునది మాటిమాటి కెందుల కుచ్చరింపవలసి వస్తుందో తెలుసుకోవలసిన అవసరము కలదు.

చాలామంది తల్లిదండ్రులు ముఖ్యముగా తల్లులే తమ బిడ్డలకు ఉగ్గుపాలతోకూడ భయమనేది కలుగజేసి వారి భవిష్యత్తులో వారిని పిరికివాళ్లనుగా చేయుచున్నారు. వారు తమ బిడ్డలను ప్రేమయనే భావముతో "అటు వెళ్లకు. యిటు వెళ్లకు. ఎండలో వెళ్లకు కాళ్లు కాలుతాయి. వర్షములో వెళ్లితే జలుబు చేస్తుంది. చీకటిలోకి వొంటరిగా వెళ్లవద్దు. వీధులలో వొంటరిగాపోయిన దొంగ లెత్తుకు పోతారు,'' అని యనేకములైన బోధలు చేయుదురు. ఈ విధముగా పెంచబడే బిడ్డలు ప్రతియొక్క విషయమునకు భయపడి స్వయంగా నే పని జేయజాలక పోతున్నారు. కుక్కలను, పిల్లులను చూచి భయపడుటేగాక తమ నీడను చూచుకొని భయపడెదరు. ఈ భయమనేది కొన్ని పరిస్థితులలో చాలా ప్రమాదమగుచున్నది. ఈ భయమువల్ల వచ్చిన పిరికితనమువల్లనే అనేక జబ్బులు కూడ వచ్చుచున్నవి. ఆ విధముగా వచ్చు జబ్బులే హిస్టీరియా, ఫిట్సు మొదలైనవి. మిక్కిలి గారాబముగా పెంచబడే బిడ్డలే ఇటువంటివానిచే బాధపడుచున్నారు.

పిల్లలు పసితనంలో బడికి వెళ్లుటకు పేచీ పెట్టుట సహజము. అట్టి పిల్లలను తల్లులు తొందరలో, "నీవు బడికి వెళ్ల నంటున్నావని మాస్టరుగారితో చెప్పి కొట్టిస్తాను. మాస్టరు నిన్ను కొట్టుతారు,'' అని కోపావేశముతో పలికి మరియు రెండు దెబ్బలుకూడ వేయుదురు. అది చాలా పొరపాటు. బిడ్డల కెప్పుడు నుత్సాహ పూరితమైన మాటలు జెప్పుచు మంచి పలుకులతో నచ్చచెప్పి బడికి పంపవలెను. లేనిపోని మాటలు చెప్పి బడి యనినను, మాస్టరనినను భయపడునట్లు చేయకూడదు.

బిడ్డలయొక్క భవిష్యత్తు ముఖ్యముగా తల్లులమీదనే ఎక్కువగా ఆధారపడి వుంటుంది. ప్రతియొక్క తల్లియు తన బిడ్డకు పసితనమునుండియు చారిత్రాత్మకమైన ధీరపుత్రుల జీవితముల, ఇంకా యనేక పౌరాణిక కథలను జెప్పుచు, వారి ఆశయములను అమలులో బెట్టునట్లు ప్రోత్సహించవలెను. కాని భయము, భయముతోగూడిన విషయము లేమియు తమ వాడుక ప్రసంగములలోకి రానీయకూడదు.

★